

ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย

กฎหมายว่าด้วยมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี

วันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๖ มีการประกาศพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ.๒๕๖๖ (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๔๐ ตอนที่ ๑๘ ก หน้า ๑ ถึงหน้า ๗) ซึ่งเป็นกฎหมายใหม่ เพื่อคุ้มครองประชาชนซึ่งอาจถูกหลอกลวงผ่านอุปกรณ์เทคโนโลยีต่าง ๆ จนทำให้สูญเสียทรัพย์สินจำนวนมากและเพื่อปราบปรามการกระทำความผิดโดยผ่านโทรศัพท์หรือวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เช่น การกระทำความผิดโดยกลุ่มบุคคล ที่มีที่เรียกกันว่า “แก๊งคอลเซ็นเตอร์” (Call center) (อารียา สุขโต,๒๕๖๕) ส่วนสาระสำคัญ ตามพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ.๒๕๖๖ ที่น่าสนใจมีดังนี้

๑. ความหมายเกี่ยวกับ “อาชญากรรมทางเทคโนโลยี”

“อาชญากรรมทางเทคโนโลยี” หมายความว่า การกระทำหรือพยายามกระทำความผิด ตามกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ เพื่อฉ้อโกง กรรโชก หรือริดเอาทรัพย์สินบุคคลหนึ่งบุคคลใดหรือโดยประการที่น่าจะทำให้บุคคลอื่นเสียหาย หรือกระทำความผิดฐานฉ้อโกง กรรโชก หรือริดเอาทรัพย์สิน โดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือ (มาตรา ๓) ตัวอย่าง นาย ก.ใช้แอปพลิเคชันไลน์ (LINE) เป็นเครื่องมือในการหลอกลวงสมาชิกในกลุ่มแอปพลิเคชันไลน์ (LINE) จำนวนหลายคนให้โอนเงินไปยังบัญชีเงินฝากที่นาย ก. จัดเตรียมไว้รับโอน เมื่อการกระทำของนาย ก. ดังกล่าวเป็นการกระทำความผิดฐานฉ้อโกงโดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือ ก็ย่อมอยู่ในความหมายของคำว่า “อาชญากรรมทางเทคโนโลยี”

๒. ความผิดเกี่ยวกับการเปิดหรือยินยอมให้บุคคลอื่นใช้บัญชีเงินฝาก แบ่งได้ดังนี้

๒.๑ ความผิดเกี่ยวกับการเปิดหรือยินยอมให้บุคคลอื่นใช้บัญชีเงินฝาก ฯลฯ

มาตรา ๙ บัญญัติว่า “ผู้ใดเปิดหรือยินยอมให้บุคคลอื่นใช้บัญชีเงินฝาก บัตรอิเล็กทรอนิกส์หรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ของตน โดยมีเจตนาใช้เพื่อตนหรือเพื่อกิจการที่ตนเกี่ยวข้องหรือยินยอมให้ บุคคลอื่นใช้หรือยืมใช้หมายเลขโทรศัพท์สำหรับบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ของตน ทั้งนี้ โดยประการที่รู้หรือ ควรรู้อาจนำไปใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยีหรือความผิดทางอาญาอื่นใด ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ” ความผิดฐานนี้ มักเรียกกันว่าการเปิด “บัญชีม้า” (พิมพ์ธัญญา ช้องเสนาะ,๒๕๖๕) ตัวอย่าง นาย ก. จ้างนาย ข. ให้เปิดบัญชีเงินฝาก หลังจากนั้น นาย ข. เปิดบัญชีเงินฝากของตนแล้ว นาย ก. ใช้แอปพลิเคชันไลน์ (LINE) เป็นเครื่องมือหลอกลวง นาย ค. (ผู้เสียหาย) ให้ส่งมอบเงินให้แก่ นาย ก. โดยแจ้งให้นาย ค. (ผู้เสียหาย) โอนเงินไปยังบัญชีเงินฝากของนาย ข. เมื่อนาย ข. รับโอนเงิน จากนาย ค. (ผู้เสียหาย) แล้ว นาย ข. ก็โอนเงินดังกล่าวไปยังบัญชีเงินฝากอื่น ๆ ตามที่นาย ก. จัดเตรียมไว้รับโอน การกระทำของนาย ข. เป็นการเปิดหรือยินยอมให้บุคคลอื่นใช้บัญชีเงินฝากของตนโดยมิได้มีเจตนาใช้เพื่อตน โดยประการที่รู้ว่าจะนำไปใช้ในการกระทำความผิดทางอาญา (ความผิดฐานฉ้อโกง) ดังนั้น นาย ข. มีความผิดเกี่ยวกับการเปิดหรือยินยอมให้บุคคลอื่นใช้บัญชีเงินฝาก ฯลฯ

๒.๒ ความผิดเกี่ยวกับการเป็นธุระจัดหา เพื่อให้มีการซื้อขายบัญชีเงินฝาก ฯลฯ

มาตรา ๑๐ บัญญัติว่า “ผู้ใดเป็นธุระจัดหาโฆษณา หรือโฆษณาโดยประการใด ๆ เพื่อให้มีการซื้อ ขาย ให้เช่า หรือให้ยืมบัญชีเงินฝาก บัตรอิเล็กทรอนิกส์ หรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยีหรือความผิดทางอาญาอื่นใด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปี ถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่

สองแสนบาทถึงห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ” ความผิดฐานนี้ ครอบคลุมถึงบุคคลที่จัดหา “บัญชีม้า” เพื่อนำมาใช้ในการกระทำความผิดอาญาด้วย ตัวอย่าง นาย ก. ต้องการบัญชีเงินฝาก สำหรับใช้รับโอนเงินจากผู้เสียหายในการกระทำความผิดฐานฉ้อโกงของตน ปรากฏว่า นาย ข. จัดหาบุคคลมาเปิดบัญชีเงินฝากให้แก่ นาย ก. โดย นาย ข. เป็นผู้ติดต่อหาผู้รับจ้างเปิดบัญชีเงินฝาก (บัญชีม้า) ดังกล่าว ดังนี้ นาย ข. มีความผิดเกี่ยวกับการเป็นธุระจัดหาเพื่อให้มีการซื้อขายบัญชีเงินฝาก ฯลฯ

๒.๓ ความผิดเกี่ยวกับการเป็นธุระจัดหา เพื่อให้มีการซื้อ หรือขายเลขหมายโทรศัพท์ ฯลฯ

มาตรา ๑๑ บัญญัติว่า “ผู้ใดเป็นธุระจัดหา โฆษณา หรือโฆษณาโดยประการใดๆ เพื่อให้มีการซื้อหรือขายเลขหมายโทรศัพท์สำหรับบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ซึ่งลงทะเบียนผู้ใช้บริการในนามของบุคคลหนึ่งบุคคลใดแล้ว แต่ไม่สามารถระบุตัวผู้ใช้บริการได้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ” ความผิดฐานนี้ รวมไปถึงบุคคลที่จัดหาเพื่อให้มีการซื้อหรือขายเลขหมายโทรศัพท์ สำหรับบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ตัวอย่าง นาย ก. ต้องการซื้อเลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่สำหรับใช้ติดต่อ เพื่อหลอกลวงผู้เสียหาย ปรากฏว่า นาย ข. จัดหาบุคคลที่ขายเลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่ให้แก่ นาย ก. ดังนี้ นาย ข. มีความผิดเกี่ยวกับการเป็นธุระจัดหา เพื่อให้มีการซื้อหรือขายเลขหมายโทรศัพท์ ฯลฯ

๓. การร้องทุกข์ดำเนินคดีความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี

สำหรับผู้เสียหายในความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยีนั้น การร้องทุกข์ดำเนินคดี จะกระทำต่อพนักงานสอบสวน ณ สถานีตำรวจแห่งใดในราชอาณาจักรก็ได้ โดยพนักงานสอบสวนที่รับคำร้องทุกข์ จะเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ (มาตรา ๘) ซึ่งการเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบคดีประเภทนี้ต่างจากกรณีตามที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาบัญญัติไว้ (ธนวัฒน์ พิสิฐจินดา, ๒๕๖๓: หน้า ๗๑-๙๓)

กล่าวโดยสรุป พระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นกฎหมายคุ้มครองประชาชนผู้สุจริตซึ่งถูกหลอกลวงจนสูญเสียไปซึ่งทรัพย์สินโดยผ่านโทรศัพท์หรือวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ และเพื่อป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมประเภทนี้ให้หมดไปโดยเร็ว

เอกสารอ้างอิง

ธนวัฒน์ พิสิฐจินดา.(๒๕๖๓).คำอธิบายวิชากรกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา.กรุงเทพมหานคร: บริษัท ดับบลิวลีทอล์ปคอนซัลแทนท์ จำกัด.

พิมพ์ธัญญา ฮ่องเสนาะ.(๒๕๖๕).บัญชีม้า.สืบค้น ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๖ จากคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ <https://library.parliament.go.th/th/radioscript/rr/2565-may6>

อาริยา สุขโต.(๒๕๖๕).ภัยอาชญากรรมแก๊งคอลเซ็นเตอร์.สืบค้น ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๖ จากคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ <https://library.parliament.go.th/th/radioscript/rr2565-jul7>.

ข้อมูลจาก : จดหมายข่าวโครงการกำลังใจ (inspire Update) กองพัฒนานวัตกรรมการยุติธรรม
สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม